

Tvedestrand kommune

Samfunn- og infrastruktur

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/1713-20
Saksbehandler Anne Karen Birkeland

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret 2023-2027	13.05.2026
Teknikk-, plan- og naturutvalget 2023-2027	06.05.2026

Saksframlegg - Kommunedelplan E-18 Tvedestrand - Risør

Kommunedirektørens forslag til vedtak

<Kommunestyret i Tvedestrand kommune vedtar følgende:

1. Tvedestrand kommune vedtar kommunedelplan med trasé K20_1 for E-18 Tvedestrand - Risør, i samsvar med IKP styrets vedtak datert 19. mars 2026.
2. Tvedestrand kommune opphever eksisterende kommunedelplan E-18 Dørdal – Grimstad (2019) på strekningen fra Rødmyr i Tvedestrand kommune til Risør kommunegrense i samsvar med tidligere høring.

Vedlegg

Kopi av innkomne uttalelser - Høring
Merknadsdokument - Høring
Høringsdokumenter - Planforslag
Planbeskrivelse
Endringslogg etter høring
Planbestemmelser kdp E18 Tvedestrand
Plankart Risjør
Plankart Tvedestrand
Kommunedelplan for E18 Tvedestrand
Protokoll IKP styremøte 17.04.2026

Bakgrunn for saken (fakta)

Målet med den fremtidige E18 Tvedestrand – Risør er å bidra til bedre fremkommelighet for personer og gods, og sikre god flyt av varer og tjenester i regionen. Motorveien skal også ivareta trafikksikkerhet og redusere antall ulykker. Kommunedelplanen båndlegger en korridor for fremtidig E18 i påvente av en reguleringsplan. En regulering på et senere tidspunkt vil blant annet avklare veistandard, utforming av samferdselsanlegget og krav til gjennomføring.

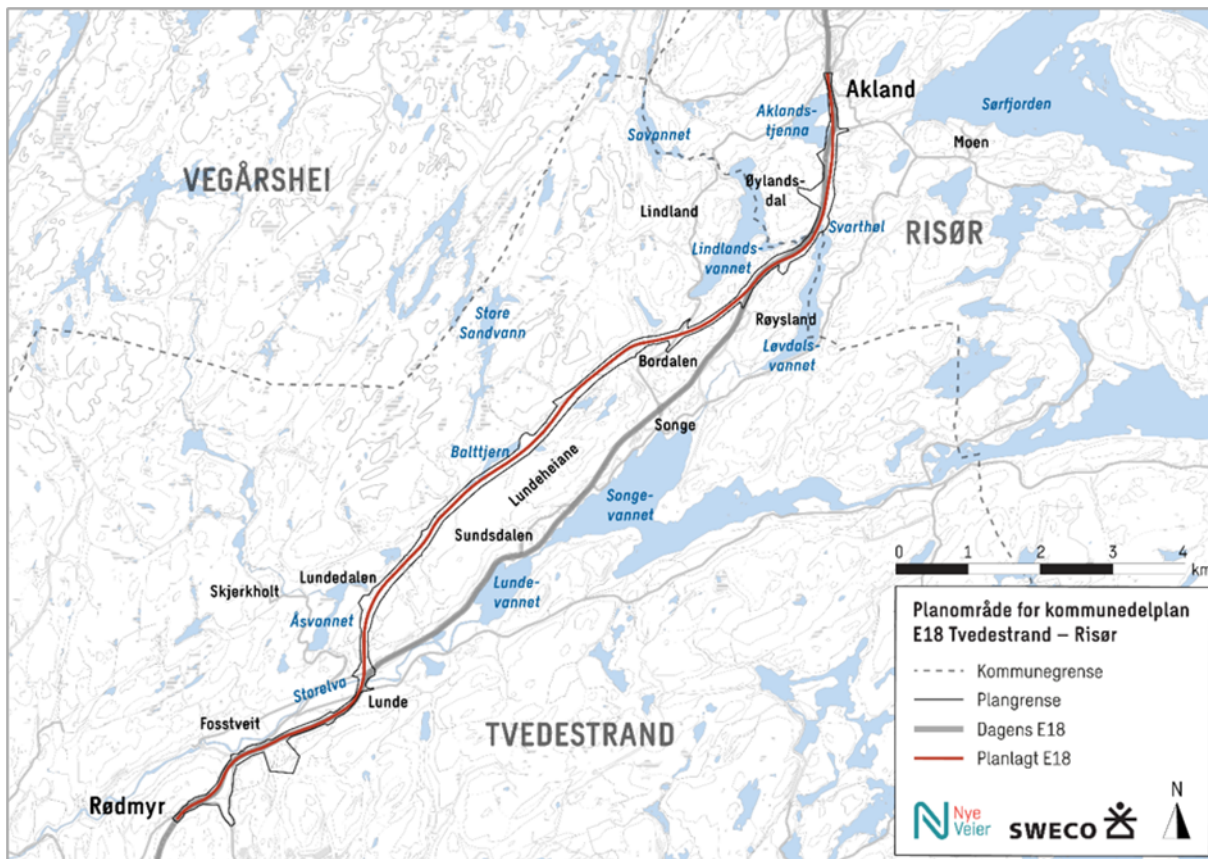
Veiklasse for nasjonal hovedvei (H3) med fire felt og en fartsgrense på 100 km/t, er lagt til grunn for planarbeidet med kommunedelplanen.

Planområdet ligger mellom Rødmyr i Tvedestrand kommune og kommunegrensen til Risør kommune, strekningen er ca. 15 kilometer.

Oversiktskart og beskrivelse:

Kommunedelplanen omfatter strekningen mellom Rødmyr i Tvedestrand kommune og Akland i Risør kommune. Strekningen er omtrent 15 kilometer. Landskapet i planområdet er i stor grad preget av dagens veiføring og av naturområder der korridoren avviker fra dagens E18.

Det varslede planområdet på ca. 130 km², hvor flere korridorer for fremtidig E18 er konsekvensutredet. Korridoren i kommunedelplanen og det endelige planområdet (2 331 daa). Planområdet fremgår av plankartet og angir det området som båndlegges i påvente av en senere detaljregulering av fremtidig E18.

Det ble utarbeidet en konsekvensutredning med fire ulike alternativer. Samlet sett ble alternativ 20 (K20) vurdert som best i den samfunnsøkonomiske analysen. Dette alternativet har størst fordel av gjenbruk, den laveste kostnaden for det offentlige og et akseptabelt klimagassutslipp. Alternativet gir også minst konsekvens for ikke-prissatte tema.

I etterkant av konsekvensutredningen har det blitt sett på forbedrede løsninger ved Lunde og Akland. Alternativ 20 med forbedringer (K20-1) er her lagt til grunn i forslag til kommunedelplan for E18 Tvedestrand – Risør.

Planlagt E18 tilrettelegger for blant annet:

- 15 kilometer motorvei
- To tunneler
- Tre bruer
- Ett planskilt kryss, utformet som ruterkryss, ved Øylandsdal

Samlet sett vurderes virkningene av planen som akseptable for samfunnet, selv med de negative virkningene fremtidig E18 medfører. Planen er utformet med fokus på gjenbruk, fremtidig arealbruksendring, konsekvenser for landskapsverdier, kostnader og klimabudsjett.

Kommunedelplanen erstatter med dette deler av vedtatt kommunedelplan for Dørdal – Grimstad (2019) på strekningen Tvedestrand – Risør. Den gamle kommunedelplanen foreslås opphevet på strekningen mellom Rødmyr i Tvedestrand kommune og Lindtjenn i Gjerstad kommune, for å klargjøre hvilke planer som er gjeldende og hvilke som ikke lenger har rettsvirkning.

Problemstilling

Skal Tvedestrand kommune kunne bli prioritert med en framtidig trase fra Rødmyr til Risør grense må vedtaket fra IKP styret med alternativ 20-1 av 17.april 2026 vedtas.

Faglige merknader/historikk og vurderinger:

I henhold til vedtektene for det interkommunale plansamarbeidet for E18 Dørdal – Grimstad, er formålet med samarbeidet å sikre en helhetlig løsning på hele strekningen E18 Dørdal – Grimstad og at plansamarbeidet skal lede til at de kommunale vedtakene skal være i tråd med forslag som anbefales av IKP-styret:

«1.2 Formålet med samarbeidet er å sikre en helhetlig løsning på hele strekningen E18 Dørdal – Grimstad, herunder løsning for bompengefinansiering. I tillegg vil samarbeidet være en pådriver for raskest mulig utbygging av E18 i alle kommunene og innebære en raskere og mer effektiv planprosess i det det kan gjennomføres en felles planprosess for flere kommuner i stedet for en i hver kommune.

1.3 Målet er at plansamarbeidet skal lede frem til at hvert enkelte kommunale vedtak skal være i tråd med forslaget som anbefales av styret for det interkommunale plansamarbeidet.»

Tidligere vedtak

IKP-styret har fattet vedtak i saken i møtet den 17. april 2026. Her er et utdrag fra saksdokumentet som omhandler endringer som er gjennomført:

Etter høringsperioden har Nye Veier og konsulenten gjennomført merknadsbehandling av høringsinnspillene og det har vært et dialogmøte med Statsforvalteren i Agder om innsigelsene. Nye veier og Sweco har bearbeidet kommunedelplanen i tråd med avklaringer i prosessen, noe som har resultert i at innsigelsene fra Statsforvalter i Agder er trukket.

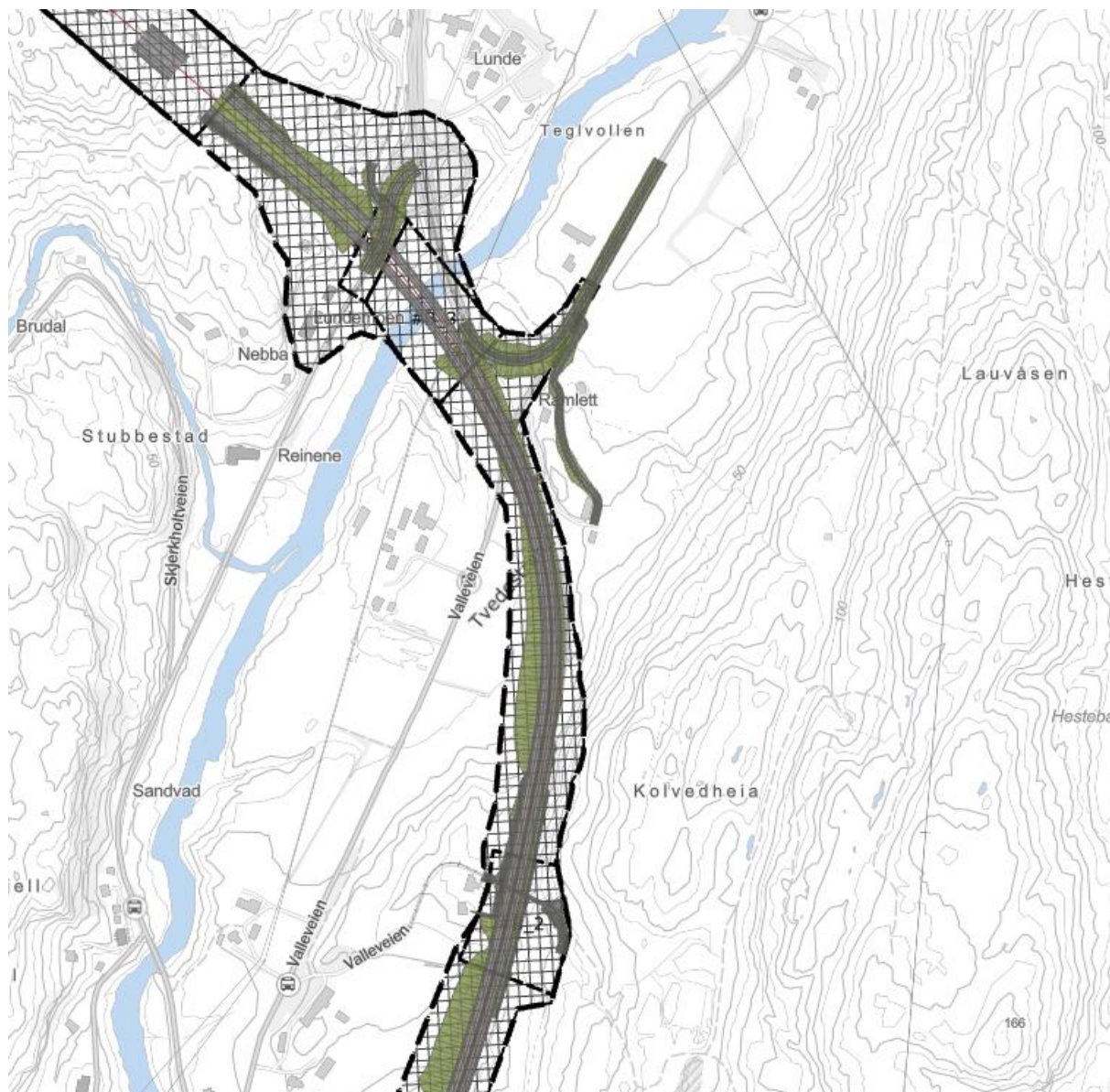
I revidert planforslag er følgende endringer gjennomført:

- *Planbestemmelse 2.3 om #B_3 Bru og 2.4 om #B_4 Tunnel er tilført innhold som sikrer gode og funksjonelle løsninger for natur og vilt, slik at vesentlige skadevirkninger begrenses. Endringen er oppfølging av innsigelsen fra Statsforvalter i Agder, og innsigelsen er trukket.*
- *Planbestemmelse 3.9 er endret til å omhandle et videre spekter av kulturminner som skal vurderes og dokumenteres i reguleringsplanen. Endringen er oppfølging av merknad fra Agder fylkeskommune.*
- *Planbestemmelse 3.12 er endret til å omfatte sikkerhet mot flom og skred, ikke bare kvikkleireskred. Endringen er oppfølging av merknad fra NVE.*
- *Planbestemmelse 3.14 er endret i tråd med ordlyd i Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge angående fullverdig erstatningsarealer. Endringen er oppfølging av innsigelsen fra Statsforvalter i Agder, og innsigelsen er trukket.*
- *Planbestemmelse 3.15 om støy er presisert. Endringen er oppfølging av innsigelsen fra Statsforvalter i Agder, og innsigelsen er trukket.*
- *Plankartet er endret ved at store deler av eiendom i Øylandsdalen er tatt ut av båndleggingssonen. Planbestemmelser og planbeskrivelsen er oppdatert som følge av dette.*

Revidert planforslaget som nå foreligger for kommunedelplan E18 Tvedestrand – Risør er et samlet svar på innsigelser og merknader som er fremkommet underveis i planprosessen. Nye Veier vurderer at de endringene som er gjort i det reviderte planforslaget ikke medfører behov for en ny høring og offentlig ettersyn, og at endringene kan egengodkjennes av kommunal planmyndighet.

Trasevalget fra 2019 er å finne i gjeldende kommuneplan pr mai 2026 i Tvedestrand kommune og vil med dette bli fjernet fra kommuneplanens arealdel. Ny trase «20-1» blir å implementere i ny kommuneplan ved neste rullering, administrasjonen sjekket dette med Statsforvalter vedr. kommuneplanens arealdel som skal på ny høring.

Mot Lunde

Gjeldende regelverk på området

Plan- og bygningsloven §§ 1 (fellesbestemmelser, §§ 9-1 - 9-7 Interkommunalt plansamarbeid og §§ 11-1 og 2 (kommunedelplan mv)
Forvaltningsloven

Overordnede plandokumenter/retningslinjer

IKP styrets mandat og vedtekter.

Båndleggingssonene oppheves når reguleringsplanen blir vedtatt .eller dersom perioden for båndlegging utgår. Dersom det er behov kan perioden for båndlegging søkes forlenget med inntil 4 år ved behov.

Oppheving av gjeldende kommunedelplan:

Kommunedelplanen for E18 Tvedestrand – Risør erstatter del av kommunedelplan for E18 Dørdal – Grimstad (2019), fra Rødmyr i Tvedestrand kommune til Lindtjenn i Gjerstad kommune.

En opphevelse av denne traseen ble framlagt sammen med høringen av kommunedelplan for E18 Tvedestrand – Risør. Det er ikke mottatt merknader på opphevingen.

Det er vedtatt av IKP styret å oppheve den gamle traseen gjennom Tvedestrand, Risør og Vegårshei kommuner, samt deler av Gjerstad kommune. Således vil denne ikke lenger ha rettsvirkning. Opphevelsen begrunnes med at korridoren ikke lenger er anbefalt, og erstattes av den nye kommunedelplanen for E18 Tvedestrand – Risør.

Folkehelse

Strekningen Tvedestrand Risør har gjennom årene hatt flere alvorlige ulykker, og dessverre har flere omkommet. I plandokumentene og konsekvensutredningene for dagens valgte trasé framgår det at den nye motorveistrekningen vil ivareta en god trafiksikkerhet og redusere antall ulykker, særlig når man unngår møtende trafikk i den valgte trase.

Konklusjon

Kommunedirektøren henstiller kommunestyret til å vedta kommunedelplan for E-18 Tvedestrand - Risør i samsvar med IKP-styrets endelige vedtak.

Tvedestrand, 27.04.2026

Kommunedirektøren